

**SBÍRKA
POVÍDEK
ARGO**

ALEXEJ SEVRUK

KULMINACE LÉTA

KULMINACE LÉTA

ALEXEJ SEVRUK

KULMINACE LÉTA

ALEXEJ SEVRUK

KULMINACE LÉTA

Odpovědná redaktorka Veronika Chaloupková.

Jazyková redakce Tereza Kodlová.

Korektury Kamila Drahoňovská.

Obálka, grafická úprava a sazba Tomáš Cikán.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Příprava elektronických formátů Kosmas.

E-knihu vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2025 jako svou 5987. publikaci.

Elektronické vydání první.

ISBN 978-80-257-4809-1 (váz.)

ISBN 978-80-257-4885-5 (e-kniha)

© Argo, 2025

© Alexej Sevruck, 2025

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel: 226 519 383

e-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v přátelském
internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

ZAHRADNICTVÍ CAJZL

„Kolik ti platí agentura?“ zeptal se věcně a trochu přinasraně, a když uslyšel odpověď, zakoulel očima a nabídl ti o třetinu víc. Na ruku, hned, ještě týž den, večer po směně, bez keců, bez žádnéjch sraček, bez papírování. Pokud jde o to ojet bat systém, jsou živnostníci zajedno s anarchisty, to už jsi před časem pochopil. Stejně jako to, že některé nabídky se neodmítají. Máš kmitat někde mezi chladákama? Nebo dřepět čtrnáct hodin na pokladně nějakýho zaprděnýho hypermarketu? Ničit si oči a záda a riskovat, že večer se nedopočítáš peněz, že budeš mít manko, což by klidně mohlo znamenat, že jsi toho dne pracoval zdarma...

Stáli jste u dodávky, podvyživeného malotonážního korejce, na jehož korbu jste před tím ve třech nakládali mulčovací kůru, pak nástroje: lopaty, hrábě, pracovní rukavice, nůžky na živý plot. Kovové kolečko. Kouřili jste, jak jinak, cigarety. Pomalu se rozednívalo, i když šedé nebe nevěstilo pro dnešek nic dobrého. Déšť, možná sníh. Nebylo zbylí – dnes se člověk musel zahřívát prací. Zahradnictví se svažovalo k louce, od které ji oddělovaly staré skleníky s vytlučenými

okenními tabulemi, co se naposledy používaly nejspíš někdy za reálného socialismu, když se tu pěstovala rajčata a papriky pro potřeby obyvatel plnicích nová sídliště a aglomerace hlavního města Československé socialistické republiky. Loukou se táhly dráty vysokého napětí, napnuté mezi kónickými kovovými stožáry, u kterých ses nemohl rozhodnout, jestli ti víc připomínají pohlednicovou Eiffelovku, nebo kostry sovětských vesmírných lodí, které jsi ostatně také znal jenom z propagandistických pohlednic, malovaných zručnými adepty socrealismu. Mezi stožáry, jak se dalo tušit z přítomnosti křovinatého porostu, se klikatila říčka. Pak louka zase stoupala až k dalšímu panelákovému sídlišti na druhé straně, které sem házelo prasátka, záblesky slunečního světla, jež se tam, na opačnou stranu kaňonu proklestilo bůhví jak přes šedavou plst listopadového nebe a teď se sem k vám odráželo ve stovkách oken popelavého mraveniště. U potoka někdo venčil psa. Pes poskakoval, jak mu člověk házel míček. Člověk měl násadu s držákem na míček, která prodlužovala jeho končetinu a umožnila hodit míčkem o něco dál. Pes určitě musel radostně štěkat, ale jeho štěkot sem k vám nedoléhal. Nebem přelétlo pár divokých kachen.

Liborda si odplívl. „Kouření, to bylo povolený i na vojně, vole. To jste nezažili, co, kluci? Úplně ztracený roky, to vám říkám. A když jsi před tím nekouřil, tak

ses to tam zaručeně naučil, vole. Kdo kouřil, ten si moh jít zapálit. Kdo ne, tak holt měl smůlu. Ten hákoval dál.“

Obecně šéf netoleroval takovéhle prostoje. Ale za tenhle si mohl sám, teď se čekalo na něj. Řešil něco v kanclu, v jedné z navzájem nepropojených cimer, zastřešených jedinou střechou z vlnitého plechu, každá ovšem se svým zvláštním vchodem, kudy se vstupovalo z něčeho na způsob zastřešeného podloubí. Kromě kanclu tam byla šatna, kumbál s náradím, vec-ko a možná ještě něco dalšího. Místnost, kde přespával Liborda, když se zdržel v práci a nevyplatilo se mu jet domů, protože další den nastupoval zase. Na konci, jako připojený vůz, plandal zastřešený, ale už ne obehnaný zdmi, pouze ohrádkou, skladovací prostor.

„Ty vole, tam mrdaji nebo co? Určitě ji tam vobtěžuje. Nová sekretářka, vole.“

S Pochem jste se na sebe jenom podívali. Nikomu z vás nebylo po ránu moc do řeči. Na sobě jsi měl starou otcovou bundu, nezničitelnou šustákovku, kterou si táta kdysi přivezl z východního Německa, nějak těsně před pádem zdi, když jsi byl ještě prcek. A pak se děsně vztekal, když sis ji jednou vzal do zahradnictví a vrátil se s natrženým rukávem. Říkal, nosil jsem ji takovejch let, a tobě stačí den, abys ji zničil. To sis nemoh vzít něco jinýho? Pokrčil jsi rameny. Někdy člověk neodhadne síly emočních vazeb svých

bližních k různým jevům a věcem. A teď už to bylo jedno. Mohl sis ji nechat, nebo při nejmenším, mohl jsi ji dál používat.

To už se ale odněkud vylouppl šefík, s nepokrytou hlavou, v rozhaleném vaťáku a montérkách, žváro mezi zuby s ustupujícími dásněmi.

„Arone?! Arone!!“ zařval a na jeho křik přiběhl obrovský černý vlčák. Byl to obdivuhodně klidný pes, v životě jsi neviděl, že by na někoho štěkal, natož naskakoval.

„Mazej, Arone! Na korbu!“ Pes bez problémů vyskočil na půl druhého metru vysokou korbu s ještě nezadělaným bortem a plachtou, přičemž jak dopadl na její náklad, od tlap mu vystřelily kousky kůry a obláčky prachu. Korejec se prohnul v zádech jako kočka.

„A co vy, pánové,“ řekl a odhodil nedopalek do velké kalné louže. „Nasedat! Jeden dopředu, druhý dozadu na korbu,“ řekl a myslel tím vás, brigádníky, protože Liborda měl jakožto stále zaměstnanec a šéfova pravá ruka svůj místo v kabině jistý. Podíval ses na Pocha, ten ale s debilním úsměvem řekl: „Já si ještě musím odskočit.“

„Jaký odskočit? Naskoč si na korbu, tam se vyseřeš do kůry! Pak to vezmeš na lopatu a někam to vyhodíš.“

„Když já bych raději na toaletu,“ oponoval, aniž by se přestal usmívat.

„Á, pán je estét! Tak běžte, mistře, čekáme. Celej svět počká. A vy – nasedat!“

Liborda tě přehnaně zdvořilým gestem pustil jako prvního, na prostřední sedadlo, o které nikdo moc nestál. Račte, pane! Přemýšlel jsi, jestli by mu dokázal vzdorovat Poch. Umí si prosadit svou, i když vypadá jako blb, to je jasný. Ucítil jsi, jak se auto pohnulo, když lezl na korbu za Aronem, pak řinčení kovu, jak šéf zadělával a zajišťoval zábradlí. Pak přetáhl špinavou původně bílou plachtu s ozdobným nápisem, vytištěném v několika odstínech zelené: Zahradnictví Slavoj CAJZL. To byl on.

Nasedl, zabouchl dveře, otočil klíčkem a auto se pomalu rozjelo po nezpevněné příjezdové cestě. Ze zapnutého přehrávače to začalo energicky hrát. Ozval se ženský hlas, který poněkud překvapivě zapěl: *Rybář tiše, trpělivě rychlou štiku čeká. Pokuřuje a kouká se, jak se třpytí řeka. Ryba tučné návnadě nemůže vodolat. Vlasec se napne a rybář se začne radovat!*

„To je živel, tahle ženská,“ okomentoval Cajzl hudební produkci ve vzniklé mezihře. „Určitě se tam dole neholí,“ mlaskl, zařadil vyšší rychlostní stupeň a auto kymácivě, ale celkem hladce vplulo do městské ulice, přičemž cédéčko – a bylo to určitě ono – se v přehrávači na chvíli zaseklo a jen tak se naprázdno točilo, než na hladké asfaltce zase naskočilo. Ulice se vlévala do větší a ta pak zase do větší a ještě větší.

Dřív tě vůbec nenapadlo, že se po Praze dá pohybovat takhle, lehce a rychle, a jak je to všechno propojený a jak to tu všechno funguje. *Rybářova žena štičku chutně upravila. I ta trocha vnitřností pro kocoura zbyla. Na památku schovanou má rybář šupinku. A já mám na rybáře nádhernou vzpomínku!*

Zpěvačka naposledy zavýskala, pak ji ale Cajzl utnul. Vibroval mu mobil. Zvedl to a řekl: „Ja? Ja. Ja!“ A pak ještě něco, čemu jsi se svou very basic deutsch nedokázal porozumět.

„Tak pánové,“ řekl, když zavěsil, „zítra tu budete sami. Musím do Rakouska. Upravit nějakou zahrádku. Tady Liborda vám řekne, co a jak. A odveze, kam bude potřeba.“

Náhle se ale otočil k tobě: „Umíš řídit, Andreji? Ne? To je chyba! Řídit by člověk měl umět, jako umí číst. Nebo plavat.“

Jeli jste ramenem dálničního nájezdu. Spíš jste jen tak popojížděli v toku dalších uvízlých nešťastníků, tři pruhu aut s motory běžícími vesměs naprázdno. Ve většině aut seděl jen řidič. Na zastávce, kterou jste míjeli, jsi zahlédl muže s malou holčičkou ve velké pletené čepici připomínající tlamu nějakého ohyzdného zvířete. Liborda si zapálil a Cajzl udělal totéž, každý odklepával popel do svého okýnka. Ty ses neodvážil; nevěděl jsi, jestli můžeš. Zdálo se, že Aron na korbě tiše kňourá. Ale možná to byl Poch.

„Já jsem vám jednou měl takovou brigádnici,“ začal šéf, „učiněná divoška. Prostě jednou takhle odjela na lokaci, vzala si hrabičky, konvičky, všechno, naložila to do golfáka a odfrčela. A pak mi volala z Barandáku, abych si pro ni přijel. Měla na krajíčku. Že prý ji stavěla hlídka. A ona neměla řidičák! Ale ne že si ho zapomněla doma, prostě ho neměla. To nepochopíš! Ptám se jí, umíš řídit, vyznáš se v Praze? A ona že jo, jo. No tak jo, tak tady jsou klíčky, tamhle auto a mazej! To mi fakt nedošlo, že někdo může bejt tak blbej, aby vlez do auta bez papírů. Já nevím, kde se naučila řídit, s bratrancem na venkově nebo tak něco. Ale policajtům hned přišla divná. Tak ještě aby ne! Prej tam jela dvacítkou, na dvojku, chápete? Tak, jak vodsad' vodjela. Ptám se jí: proč jsi jela na dvojku? A ona prej, že se bála přeřadit!“

Teď jste se tu vlekli podobně závratnou rychlostí a nikomu to nepřišlo divný. Jenom jakýsi neurotik vás předjel zprava odstavným pruhem a pokusil se zařadit před vás, a když mu to nevyšlo, několikrát výhružně zatroubil. To bylo ale asi tak všechno, co mohl.

„Polib si, kreténe!“ Cajzl vztekle zamáčkl nedopalek do popelníčku ve dveřích, ale nehnul brvou a troubícího bavoráka před sebe nepustil.

„Hele, město. To je fakt zoufalý,“ komentoval Cajzl své vnitřní pochody, když jste zase popojeli o dalších pár set metrů. „Prostě místo toho, aby to zadalo solidní

firmě, tak to svěří nějakým ukáčkám. Ti blbci posekají veřejnej trávník, ale nechají tam pcháč. Bodlák, chápeš? Víš, co je bodlák, ne?“ zeptal se a Liborda něco souhlasně, a jak se ti zdálo, servilně zamručel. „Tak vono to je takový dofiálova, je to vlastně pěkný, žejo. A voni si, vole, ti kluci vod Zborova myslej, že to je okrasná rostlina! Takhle i tady,“ – pokynul hlavou na okrasnou zeleň uprostřed ostrůvku kruhového objezdu. „Vidíte to, pánové? To je prosím zelí. Kapustu sem dávají! Co bude dál? Řepa? Brambory?!“

„Hele hele,“ vedl si dál a bylo zřejmé, že má povídkou. „Co myslíte, intoš, nebo pařmen?“ Kývnul přitom na vlasatého týpka, co stál na přechodu. Týpek odněkud vytáhl balíček tabáku a jal se balit cigaretu. „Asi intoš, protože pařmen nemá na balení čas, ten si kupuje hotový.“

Liborda, který si taky balil vlastní a měl delší vlasy, na to nic neříkal. Kdysi zkoušel studovat, pak, říkal, musel začít hákovat, protože přítelkyně, vole, chce rodinu, vole. Sbíral porůznu zbylé ořízky dřeva a vozil je firemním přívěsem někam do těch svých Říčan nebo kde že to bydlel. Obrubu brejlí na nose měl slepenou černou izolepou. Intoš, nebo pařmen?

Z široké ulice jste sjeli do užší a pak do ještě užší, pak do nějaké slepé, v níž podél chodníků parkovala auta a na jejímž konci byla vrata. Vila se zahradou, zvetšelá, ale ne zchátralá. Bylo to tu takový lesní: mod-

říný, smrky, křoviny bezu a šlahouny ostružin. Před vraty stál další týpek v montérkách a s vlastními pracovními rukavicemi, čerstvě z OBI. Pozdravili jste se.

„Takže změna plánu, pánové. Tamhle si vezměte krumpáče,“ ukázal na zahradnický domek, který vypadal, že by do něj stačilo strčit, a spadne. „Jde se do bazénu. Mulčovat se bude po obědě.“

K bazénu jste se museli proklestit pákovými nůžkami a sekerou, protože na něm vegetoval porost černého bezu, šípků a ještě nějakých extrémně pichlavých rostlin. V koutě rostla cesmína. Dál následovala vrstva hlíny, kamení, starého betonu, tím vším, co tam za ta léta a desetiletí bylo nasypáno, prorůstaly hbité kořeny, které spolu se sutinami tvořily dokonale zašmodrchaný spletenec, s nímž nešlo téměř nic dělat. Pracovali jste ve čtyřech: nůžky, dva krumpáče, dvě lopaty. Vespod vás ještě čekala vrstva betonu. „Sjedu pro kompresor,“ zahlásil Cajzl, ale než odjel, tak si sundal rukavice, zapálil cigáro a dlouze s někým hovořil po telefonu – německy. A když konečně zahnal Arona na korbu a naskočil na toho svého kořeje s vlastním jménem vyvedeným na plachtě, taky jste se konečně narovnali a zapálili si.

„To je kapitalista, co?“ Ozval se novej kluk a vypadalo to, že se s Libordou znají z dřívějšíka. Přece jen tak dlouho jsi pro Cajzla nepracoval, abys znal všechny. A průtok brigádníků tu byl poměrně velký.

„Jo, vyřizuje nějakou velkou zakázku v Rakousku,“ odpověděl mu neutrálním tónem.

„Zase je sympatický, že pracuje tady s náma,“ prohodil nejistě Miloš Poch.

„To jo, ale za úplně jiný prachy,“ obořil se na něj novej kluk. „Kolik myslíš, že mu za tohle mrdání tady platí majitel týhle vilky, co?“

„Nějaký miliony to asi nebudou,“ řekl Liborda tak, aby bylo jasné, že ví, o čem mluví. „Nemůže jít s cenou moc nahoru. Konkurence je vobrovská. A musí se votáčet, aby měl zakázky.“

„Co to říkal o té vrstvě betonu?“

„No ta je pod tím bordelem a sutinama. Normálně, prvorepublikový bazének zalili za komančů. Tady byly normální bytovky. Pak sem házeli odpadky, stavební sutiny. Někomu to vrátili v restituci. Leta se vo to vedly soudy. A teď už se konečně pustili do rekonstrukce, ale pořádně, zu grunt! Chtějí to tu uvést do původního stavu.“

„To ale ještě potrvá, co...“

„Ne, pokud zabereme. Šéfík bude zpět coby dup. Musíme to vočistit na beton.“

Ještě jste to neměli hotové, když jste uslyšeli charakteristické vrnění motoru. V závěsu za korejcem se tentokrát vlekla velká žlutá krychle. Kompresor, jak jsi později měl zjistit. Cajzl frajersky vyskočil z kabiny, zabouchl dvířka a jal se poroučet: